

නමෝ බුද්ධාය

දාහ අට වෙනි වෙළුම
ආරම්භය: 2001-07-05

මාසික ධර්ම සංග්‍රහය අංක:159

ශ්‍රී. බු. ව. 2557

2013 සැප්තැම්බර් 19

ඩීනර කලාපය

ආයතීයෝ අටවැනි භවයක නූපදිත්...

කොළඹ 09 ඒළියස් පෙදෙසේ සංඝමිත්තාරාමාධිපති

අතිපූජ්‍ය බෙලිදෙණියේ සිරිධම්ම නා හිමිපාණන් විසිනි

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස ///

යේ අරියසව්චනී විභාවයන්ති
ගමීහිර පඤ්ඤෙන සුද්දේසිතානි
කිඤ්චාපි තෙහොන්ති භුසප්පමත්තා
නතෙභවං අට්ඨමං ආදියන්ති
ඉදුමිපි සංඝෙ රතනං පනීතං
ඵතෙන සවිචේන සුවත්ථි භොතු

“සෝවාන් මාර්ග ඵලයට පැමිණි යම් කෙනෙක් ගැඹුරු ප්‍රඥ ඇති කරණ ලද චතුරාර්ය සත්‍යය තමාම අවබෝධ කොට ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද ඔහු කෙසේ හෝ අතිශයෙන් ප්‍රමාද වුවාහු නමුත් අටවන භවයක්, පිළිසිදීමක් නොගනිති. මෙය ද සංඝරත්නය කෙරෙහි උතුම් වූ රත්න භාවයකි. ඒ සත්‍යයෙන් යහපතක් වේවා.” යන අදහස මේ ගාථාවෙන් දේශනා කොට වදාළා. විශාලා මහනුවර දුර්භික්ෂ භය, අමනුෂ්‍ය භය, රෝග භය නසාලීමට තිලෝගුරු සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මහා කරුණාවෙන් දේශනා කොට වදාළ රතන සූත්‍රයෙහි ගථාවකි මෙය.

පින්වත්හි,

මෙහි අරියසව්චනී යනුවෙන් වදාළේ ආර්යයන්ගේ සත්‍යයෝයි. බුදු පසේබුදු මහරහතන් වහන්සේලා ආර්යයෝයි. උන්වහන්සේලා රාග දෝස මෝහාදි සියලු කෙලෙසුන් ගෙන් දුරුවූ හෙයින් ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට පත්වුවෝයි අපේ ධර්මයෙහි ආර්යයෝ කොටස් සතරකට බෙදා දක්වා තිබෙනවා. ආචාර අරිය, දස්සන අරිය, ලිංග අරිය, පටිචේධ අරිය නමින් හඳුන්වන්නෙ යමෙක්

නොකටයුතු අනාවාර ක්‍රියා නොකට දුරු කරමින් කළයුතු නිවැරදි ක්‍රියා කරමින් සඳාචාර සම්පන්නව සිටින්නම් ඔහු ආචාර අරිය නමින් හඳුන්වනවා. යම් කෙනෙක් මෙසේ නොකටයුතු දෙය නොකර කළයුතු දෙය කරමින් සිටින්නම් මේ ආචාර අරිය කොටසට අයත් වෙනවා. ඒ නිසා මාර්ගඵල ලාභිහු නොවන නමුත් ආචාර සම්පන්න නම් වැරදි වැඩ නොකරන්නේ නම් ඒ යහපත් මනුෂ්‍යයෝයි.

“දස්සන අරිය” නමින් හඳුන්වන්නේ දුටුවන්ගේ ප්‍රසාදය උපදවන රූපශෝභාවක් ඇති යාම ඊම් ඉදුම් හිටුම් ආදී සතර ඉරියව් ප්‍රසාද පහක නම් විවැනි අයයි. හැඩ රුවත් හැසිරීමත් යහපත් නම් විවැන්නොත් ආර්යයන් සේ සලකා තිබෙනවා.

“ලිංග අරිය” වශයෙන් දක්වා තිබෙන්නේ හිස මුඩු කිරීම් පාත්‍ර සිවුරු ආදී පැවිදි ලකුණු ගෙන සංවරගිලී හික්කුවක් වශයෙන් පෙනී සිටියත් මානසික වශයෙන් හැදීමක් දියුණුවක් නැති දුශ්ශීල කෙරාටික පුද්ගලයෝයි. ආගම දහමටවත් සමාජයටවත් යටත් පිරිසයෙන් ඔහුටවත් යහපතක් සලසා ගන්නෝ නොවෙයි.

“පටිච්චි අරිය” නම් දුක්ඛ සමුදය, නිරෝධ මාර්ගය යන චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කළ බුදු, පසේ බුදු, මහරහතන් වහන්සේලායි. යටත් පිරිසෙයින් සෝවාන් මාර්ග ඵල ලාභිහු ද පටිච්චි ආර්යයෝයි. මේ ගාථාවෙහි ආර්යයයි දේශනා කෙළේ බුදුරජාණන් වහන්සේ යි. උන්වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය අවබෝධ කළ උතුමෝද ආර්යයෝයි.

මෙහිදී බුදුරජාණන් වහන්සේ හඳුන්වා තිබෙන්නේ “ගම්භිර පඤ්ඤ” නමිනි. රූප, වේදනා, සඤ්ඤ, සංඛාර විඤ්ඤාණා යන පංචස්කන්ධය බෙදා කොටස් වලට වෙන් කිරීම පහසු කාර්යයක් නොවෙයි. උන්වහන්සේ සතත්වයා මේ කොටස් වලට බෙදා නැවත නැවත බෙදමින් දකිමින් දේශනාකොට වදාළා. අතීත වර්තමාන අනාගත ස්කන්ද පිළිබඳ නිසැකව දැක දැන අතීතය දුක්ඛ අනාත්ම ලක්ෂණ අවබෝධයෙන්ම දේශනා කොට වදාළා. ඒ ගැඹුරු ධර්ම පිරිසඳ දැනගත් හෙයින් උන්වහන්සේ ගම්භිර පඤ්ඤ නමින් හඳුන්වනවා. මෙසේ ගැඹුරු ප්‍රඥ ඇති බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දුක්ඛා දී ආර්ය සත්‍යයන් මනාකොට දේශනා කොට වදාළා. යමෙක් විය දැනගෙන ප්‍රඥාලෝකයෙන් සත්‍යය වසාලන කෙලෙස් අන්ධකාරය නසා තමාම පැහැදිලි කෙරෙත් නම් විභාවික පුද්ගලයන් වූ ආර්යයෝයි.

“කිඤ්චපි තෙ භොන්ති භුසස්පමත්තා” යන පදයෙන් ප්‍රකාශ කෙලේ

විභාජිත අර්ථ සහ අර්ථ මාර්ග වල ලැබූ පුද්ගලයෝ එහි විපාක වශයෙන් දිව්‍ය රාජ්‍ය හෝ සක්විති රජ්‍ය හෝ සැප විඳිමින් බොහෝ ප්‍රමාද වන්නෝ වුවත් ඔවුන්ගේ ඉපදීම සීමිත වෙනවා. උපදින්නේ ආත්මභාව හතක පමණි. ඔවුන්ගේ නාමරූප හට ගැනීමේ ශක්තිය සීමිත වන බැවින් අටවන භාවයක නො උපදිති කියලයි. "හතෙ භවං අට්ඨමං ආදියන්ති" කියල වදාලේ එහෙයිනි. සෝවාන් මාර්ග වල ලැබූ අය හත්වැනි භවයෙහි දී විදුර්ගතා වඩා අර්භත්වයට පත් වෙනවා. ඒ අය සත්තක්ඛන්තු පරම වශයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළා

සෝවාන් වූ පුද්ගලයන් ඒක බීජ, කෝලංකෝල, සත්තක්ඛන්තු පරම කියල කිදෙනෙක් වෙනවා සක්කාය දිට්ඨි, විචික්ඛිජා, සීලබ්බත පරමාස යන සංයෝජන තුන දුරු කිරීමෙන් සෝවාන් වන්නේ "යස්සති සොතිපත්තස්ස ඵකංයෙව ඛන්ධබ්බං අත්ථ ඵකං අත්ට්භාව ගහණං සො ඵක බීජි නාම" යම් සෝවාන් පුද්ගලයෙකුගේ භවයෙහි ඉපදීම එක්වරක් ම උපදින්නේ නියුණු නුවණ ඇති කෙනෙක්. මධ්‍යම ප්‍රමාණ නුවණැත්තෙක් නම් භවයෙහි දෙනුන් වරක් හෝ හයවරකට නොවැඩි භව වල සැරිසරමින් උපදිමින් දුක් කෙළවර කර තිවන් දකින්නෙක් වෙනවා. "කොලං කෝල" කියන්නේ ඔහුයි. කුලයෙන් කුලයට ආත්මභවයෙන් ආත්ම භවයට උපදින්නේ නිවන් දකින්නායි. වයටත් වඩා අඩු නුවණැත්තෙක් නම් ඔහු භවයෙහි උපදින්නේ සත්වයෙක්. සත්තක්ඛන්තු පරම කියන්නේ ඒ නිසයි.

අංගුත්තර අටුවාවෙහි සෝවාන් පුද්ගලයන් විසිහතර දෙනෙක් දක්වා තිබෙනවා. දුක්ඛා පටිපදා දන්ධාතිඤ්ඤා, බීජපාතිඤ්ඤා, සුඛාපටිපදාදන්ධා තිඤ්ඤා, බීජපාතිඤ්ඤා යි ප්‍රතිපදා වශයෙන් සතරෙකි. සද්ධාධුර පඤ්ඤාධුර කියල ධුර වශයෙන් දෙකකි. ශ්‍රද්ධාවෙන් ධර්ම මාර්ගයට ඇතුළුව අමාරුවෙන් ප්‍රතිපත්ති පුරා සෝවාන් වන්නෝද මෙසේ සතර දෙනෙකි. එවිට ධුර වශයෙන් හා ප්‍රතිපදා වශයෙන් අට දෙනෙක් වෙනවා. එවිට ඒක බීජි පුද්ගලයෝ අට දෙනෙකි. එසේම කෝලංකෝල අටදෙනෙක් හා සත්තක්ඛන්තු පරම අට දෙනෙක් ද වෙනවා. මේ විසිහතර දෙනා සෝවාන් වූවෝයි. මෙවැනි සංසරත්තයේ ධර්මයෙන් ඔබ හැම දෙනාටම යහපතක්ම වේවායි. මේ ගාථාවෙන් දේශනා කොට වදාළා

පින්වත්නි, සත්ත්වයා සසර උපදිමින් දිගින් දිගට ගෙනයන කෙලෙස් අප්‍රමාණයි. ඒවා සෝවාන් මගින් නසාලනවා. සත්වරක් පමණක් ඉපදීම ඉතිරි වෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ නියපිටට පස් ස්වල්පයක් ගෙන පෙන්වා මෙය ඉතා ස්වල්පය පොළොවෙහි පස් අප්‍රමාණය. එමෙන්ම මේ සෝවාන් මගින් නැසූ කෙලෙස් අප්‍රමාණය. ඉතිරිවූයේ ස්වල්පයකිනි සෝවාන් විමෙහි අගය

වදාළා සෝක කියන්නේ දිය පහරටයි. ඒවා සාගරයට ගලායනවා. ඒමෙන්ම නිවණ නැමැති මහසයුරට පමුණුවන්නේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයෙනි. එහි සම්මාදිට්ඨි ආදී අංග අටකි. ඒ අන්ධ විධ ආර්ය මාර්ගයට පළමුවරට පැමිණි තැනැත්තා සෝතපත්ති මාර්ගවල ලාභියායි. සයුරට ගලාගිය ජලය ආපසු නොවන්නාක් මෙන් සෝවාන් වූවෙක් ආපසු දීර්ඝ සසරට නොවීය බව වදාළා. සක්චිති රජවීමටත් ස්වර්ගයට යෑමටත්, සියලු ලොව අධිපති වීමටත් වඩා සෝවාන් ඵලය උතුම් බව බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළා.

මේ සඳහා බොහෝ කල් පුරුදු විය යුතුයි. පස් පවිත් වැළඹී සිටී නම් මේ මාර්ගයට පැමිණියෙකි. කය වචන සංවරයෙන් මානසික දියුණුවද ඇති වෙනවා. සීල සමාධි පඤ්ඤා යන පාරිසුද්ධි මාර්ගයට ඇතුල් වෙනවා. එයින් නිවන් සුවය ලබාගත හැකි වෙනවා. මෙවැනි සංඝරත්නයේ බලයෙන් හැම දෙනාටම යහපතක් වේවායි මේ ගාථාවෙන් දේශනා කොට වදාළා.

ඔබ හැමදෙනාම මේ මඟට පිවිසි දෙලොව සැප හා නිවන් සැප ලබාගැනීමට උත්සාහවත් වන්න.

ඔබ සැමට සම්මා සම්බුදු සරණයි !